

लहान नगरपालिकाको कार्यालय

लहान, सिरहा

करार सेवाको चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी तथा अन्य कर्मचारी
व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७९

करार सेवाको चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी तथा अन्य कर्मचारी व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७९

प्रस्तावना :-

स्वास्थ्य संस्था, बर्धग सेन्टरहरूमा करार सेवामा भर्ना गरि नगरक्षेत्र भित्रका जनताले सर्व सूलभ तरीकाले गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न केहि चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगी व्यवस्थापनलाई व्यवस्थित गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

स्थानीय स्वास्थ्य तथा सफाई ऐन, २०७५ को दफा २१ र स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा २ को १ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी यो कार्यविधि बनाएको छ ।

परिच्छेद १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यो कार्यविधिको नाम "करार सेवाको चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगी व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७९" रहेको छ ।
(२) यो कार्यविधि स्वीकृत भएको मितिदेखि लागु हुनेछ ।
२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,
(क) "अनुमति" भन्नाले स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०५३ तथा नियमावली, २०५५ अनुसार तोकिएको निकायले दिएको स्वीकृति वा अनुमति सम्झनु पर्छ । साथै सो शब्दले "लहान नगरपालिकाको स्थानीय स्वास्थ्य तथा सरसफाई ऐन, २०७५" अनुसार स्थानीय तहले दिएको अनुमतिलाई समेत जनाउछ ।
(ख) "ऐन" भन्नाले यस नगरपालिकाको स्थानीय स्वास्थ्य तथा सरसफाई ऐन, २०७५ सम्झनुपर्छ ।
(ग) "स्वास्थ्य संस्था" भन्नाले यस पालिका अन्तर्गत संचालित स्वास्थ्य चौकी, नगर स्वास्थ्य केन्द्र र आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र सम्झनुपर्छ ।
(घ) "दरबन्दि" भन्नाले संघिय सरकारबाट स्वास्थ्य संस्थालाई प्राप्त स्वीकृत स्वास्थ्यकर्मी दरबन्दि र यस पालिकामा गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा तथा सेवा विस्तारको लागि थप स्वास्थ्य प्राविधिक जनशक्ति लाई समेत जनाउछ ।
(ङ) "नियमावली" भन्नाले स्वास्थ्य सेवा नियमावली २०५५ सम्झनु पर्छ ।
(च) "मन्त्रालय" भन्नाले स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय सम्झनु पर्छ ।
(छ) "स्थानीय तह" भन्नाले लहान नगरपालिका सम्झनु पर्छ ।
(ज) "करार चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगी" भन्नाले स्वास्थ्य संस्थामा स्वास्थ्यकर्मी अभावलाई कम गर्नका लागि नियुक्त गरिएको करार चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगी सम्झनु पर्छ ।
(झ) "समिति" भन्नाले करार चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगी पदपूर्ति तथा सिफारिश समिति सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद: २

स्वास्थ्य संस्था छनौट तथा करार चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगी अनुदान विवरण

३. स्वास्थ्य संस्था छनौटका आधारहरू :-

करार चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगी वितरणका लागि स्वास्थ्य संस्था छनौटका आधारहरू देहाय बमोजिम हुनेछन् :-

- (क) वर्धिर्ग सेन्टर, नगर स्वास्थ्य केन्द्र, आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र ।
- (ख) स्वास्थ्य सेवामा पहुँच कम भएका दुर दराजका स्वास्थ्य संस्थाहरू ।
- (ग) भौतिक पूर्वाधार भएका स्वास्थ्य संस्थाहरू ।
- (घ) नेपाल सरकारको एक वडा एक आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रको अवधारणा अन्तर्गत स्वास्थ्यकर्मीको पहुँचलाई पूर्ति गर्न ।
- (ङ) गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्न हेतु चिकित्सक भर्ना हाललाई पालिका भित्रका केहि स्वास्थ्य संस्थामा पाईलट कार्यक्रमको रूपमा मात्र भर्ना गर्न सकिने छ ।

४. करार चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगी वितरण

- (क) वर्धिर्ग सेन्टर, आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, स्वास्थ्य चौकी र नगर स्वास्थ्य केन्द्रहरूमा आवश्यकतानुसार सेवा विस्तार गर्न थप करार चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगी उपलब्ध गराइनेछ ।
- (ख) स्वीकृत बजेटको परिधिभित्र रही छनौट भएका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा करार चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगी उपलब्ध गराइनेछ ।

परिच्छेद-३

करार चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगी नियुक्ति र सेवा शर्त सम्बन्धि व्यवस्था

५. करार चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगी भर्ना सम्बन्धि व्यवस्था :-

यस नगरपालिकाले करार चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगी भर्ना देहाय बमोजिमका आधारमा गर्नेछ ।

- (१) कार्यालयको सूचनापाटी, स्थानीय पत्रिका, वेबसाईट सेवा करार भर्ना सम्बन्धि सूचना प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।
- (२) आवेदन दस्तुर :- कार्यालय सहयोगी :- ५०९ (पाँच सय), स्वास्थ्यकर्मी :- ७०९ (सात सय) र चिकित्सक :- १००९ (एक हजारमात्र) दस्तुर लाग्ने छ ।
- (३) करार चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगी छनौटका लागि नगर करार चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगी पदपूर्ति तथा सिफारिश सर्तित गठन गरिने छ ।
  - (क) प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत वा निजले तोकेको अधिकृत स्तरको कर्मचारी- अध्यक्ष
  - (ख) नगर स्वास्थ्य समितिको सदस्यहरूमध्येबाट सो समितिको अध्यक्षले तोकेको (२) दुई जना- सदस्य
  - (ग) सम्बन्धित विषयको विषय विज्ञ एक जना - सदस्य
  - (घ) स्वास्थ्य शाखा प्रमुख - सदस्य सचिव

 3

- (४) नगर करार चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगी पदपूर्ति तथा सिफारिश समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।
- (क) नगर करार चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगी व्यवस्थापन कार्यविधिले तोकिएको मापदण्डको आधारमा परिक्षा संचालन गर्ने,
- (ख) विषय विज्ञहरु आवश्यकता बमोजिम चयन गर्ने,
- (ग) परिक्षालाई स्वच्छ, मर्यादित र सुरक्षित वतावरणमा सम्पन्न गराउन आवश्यक रेखदेख, समन्वय र अनुगमन गर्ने,
- (घ) परिक्षामा अनियमित काम गर्ने व्यक्तिलाई प्रचलित कानून बमोजिम कारबाही गर्ने/गराउने,
- (ङ) नगर करार चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगी नियुक्तिका लागि सिफारिश गर्ने,
- (च) स्वास्थ्य संस्थाको सिफारिशमा चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगीहरुको करार सम्भौता रद्द गर्ने,
- (छ) करार चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगीहरुलाई आवश्यकतानुसार तालिमको व्यवस्था मिलाउने ।
- (५) उपदफा १ बमोजिम प्रकाशित विज्ञापनमा देहायका व्यक्ति उम्मेदवार हुने पाउने छन् ।
- (क) कार्यालय सहयोगीका लागि एस.एल. सी.वा सो सरहको परिक्षा उत्तीर्ण गरेको,
- (ख) स्वास्थ्यकर्मीहरु लागि सम्बन्धित विषयको कोर्स तथा काउन्सिल उत्तीर्ण गरेको,
- (ग) चिकित्सकको लागि सम्बन्धित विषयमा स्नातक उत्तीर्ण वा सो सरहको काउन्सिल उत्तीर्ण गरेको,
- (घ) नेपाली नागरिक हुनु पर्ने,
- (ङ) १८ वर्ष उमेर पुगेको र ४० वर्ष पुरा नभएको,
- (च) मानसिक अवस्था नविग्रको,
- (छ) नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट कसुरदार नठहरिएको,
- (ज) भविष्यमा सरकारी नोकरीको लागि अयोग्य ठहरिने गरी सेवाबाट बर्खास्त नगरिएको ।

(६) **नगर करार चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगीको सेवा शर्त सुविधा :-**

यस कार्यविधि अनुसार करार चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगीमा नियुक्ति भएकाले देहाय अनुसारको सुविधा पाउनेछन् :

- (१) चिकित्सकलाई मासिक रु. ४०,०००/- (चालिस हजार मात्र), स्वास्थ्यकर्मी चौथोलाई मासिक रु २०,०००/- (बिस हजार मात्र), पाँचौ तहलाई २५,०००/- (पचिस हजार मात्र) र कार्यालय सहयोगीलाई रु.१५,०००/- (पन्ध्र हजार मात्र) हुनेछ ।
- (२) करार सम्भौतामा तोकिए बमोजिमको कार्य अवधि हुनेछ ।
- (३) करार चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगीले चाड पर्व खर्च लगायत अन्य सुविधाहरु नपाउने ।

4

- (४) कार्यविधि बमोजिमको करार सेवा दिने व्यक्तिले नेपाल सरकारले राजपत्रमा प्रकाशित गरेको सार्वजनिक विदावाहेक स्वास्थ्य सेवा नियमावलीमा तोकिए अनुसारको भैपरी र पर्व विदा मात्र पाउने ।
- (५) यस कार्यविधि अनुसार नियुक्ति भएको करार चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगीले सेवा करारमा उल्लेखितभन्दा थप सुविधा नपाउने र थप सुविधाको लागि दावी गर्न पनि नपाउने ।
- (६) करार अवधि समाप्त भई सकेपछि त्यस्ता चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी, कार्यालय सहयोगीहरूलाई नगरपालिकाले कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनका आधारमा नविकरण गर्न सक्नेछ ।

७. **परिक्षा सम्बन्धि व्यवस्था :-**

नगर करार चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगी राख्ने प्रयोजनको लागि परिक्षा सम्बन्धि व्यवस्था देहाय बमोजिम हुनेछ ।

- (१) नगर करार चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगी छनौट सम्बन्धि परिक्षाको पूर्णाङ्क र उत्तीर्णाङ्क देहाय बमोजिम हुनेछ ।
  - (क) अन्तर्वार्ता :- पूर्णाङ्क १०० अंक र उत्तीर्णाङ्क ४० अंक
  - (२) उपदफा एक (१) को (क) बमोजिम लिइने अन्तर्वार्ता परिक्षामा निम्नानुसार मूल्यांकन गरिनेछ ।
    - (क) शैक्षिक योग्यता - १० अंक
न्यूनतम योग्यता - १० (प्रथम श्रेणी-१०, द्वितीय श्रेणी -५, तृतीय श्रेणी -३)
    - (ख) तालिम- ५ अंक (सम्बन्धित विषयमा १ महिना वा १ महिनाभन्दा बढी)
    - (ग) स्थायी ठेगाना - १० अंक
सम्बन्धित न.पा. - १० अंक
सम्बन्धित जिल्ला - ८ अंक
सम्बन्धित प्रदेश - ४ अंक
    - (घ) कार्य अनुभव - ५ अंक (प्रति वर्ष कार्य अनुभव १ अंकको दरले)
    - (ङ) अन्तर्वार्ता - ७० अंक
विषय वस्तुको ज्ञानमा - ४० अंक
प्रस्तुतिकरणमा - २० अंक
अनुशासन तथा व्यक्तित्वमा - १० अंक
  - (३) उपदफा १ को क बमोजिम लिइने अन्तर्वार्तामा अंक ७० प्रतिशतभन्दा माथि र ३५ प्रतिशतभन्दा कम दिँदा कैफियत उल्लेख गरिनेछ ।
  - (४) अन्तर्वार्ताबाट प्राप्ताङ्कको आधारमा अन्तिम नतिजा प्रकाशित गरिनेछ ।

८. **अन्तिम नतिजा प्रकाशन सम्बन्धि व्यवस्था :**

- (१) दफा ८ को उपदफा ३.३ बमोजिम सबैभन्दा बढी अंक प्राप्त गर्ने उम्मेदवारहरु

5

तर, दफा ५ को उपदफा ३ बमोजिम समितिको सिफारिशको आधारमा कार्यालयले उम्मेदवारहरूको रोल नम्बर, नाम थर, ठेगाना आदि समेत उल्लेख गरी अन्तिम योग्यताक्रम अनुसार अन्तिम नतीजा प्रकाशन गरिनेछ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिम नतीजा प्रकाशन गर्दा पद संख्याभन्दा दोब्बर संख्यामा वैकल्पिक उम्मेदवारको सूचि समेत प्रकाशन गर्नु पर्नेछ र सिफारिश भएका उम्मेदवारहरूको सूचि सूचनापाटीमा समेत राखिनेछ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिमका योग्यताक्रममा रहेका उम्मेदवारलाई छिटो संचार माध्यमबाट जानकारी गराई सोको अभिलेख समेत राखिनेछ।

९. **करार सम्झौता रद्द गर्न हुने :**

- (१) देहायको अवस्था भएमा स्वास्थ्य संस्थाको सिफारिशमा नगरपालिकाले जुनसुकै वखत सम्बन्धित चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगीको करार सम्झौता रद्द गर्न सक्नेछ।
- (क) विना सूचना लगातार १५ दिनभन्दा बढी स्वास्थ्य संस्थामा अनुपस्थित भएमा,
- (ख) करार सम्झौतामा उल्लेख गरिएका सर्तहरू पालना नगरेमा,
- (ग) चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगीले गर्नुपर्ने अचारसंहिता पालना नगरेमा,
- (घ) स्वास्थ्य संस्थाले तोकेको अन्य कार्यहरू सन्तोषजनक रूपमा नगरेमा,
- (२) उपदफा (१) बमोजिम करार सम्झौता रद्द गर्दा चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगीलाई सफाई पेश गर्ने मौका नदिई सेवाबाट हटाउन पाइनेछैन।

परिच्छेद-४

विभिन्न निकायहरूको भूमिका

१०. लहान नगरपालिकाको भूमिका : नगर करार चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगीका लागि स्वास्थ्य संस्था छनौट तथा वितरणमा लहान नगरपालिकाको भूमिका देहाय बमोजिम हुनेछ :
- (क) तोकिएको आधार बमोजिम नगर करार चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगी प्राप्त गर्ने स्वास्थ्य संस्थाको छनौट गर्ने,
  - (ख) प्रचलित कानून बमोजिम स्वास्थ्य सेवा करारमा लिने,
  - (ग) छनौट भएका नगर करार चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगीको काम कारवाहीको बारेमा समय समयमा अनुगमन गर्ने,
  - (घ) गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा सुधारको लागि स्वास्थ्य संस्थासँग समन्वय गर्ने,
  - (ङ) नगर करार चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगी व्यवस्थापन भए गरेका काम कारवाही सम्बन्धित निकायमा जानकारी पठाउने,
  - (च) आवश्यकता अनुसार अन्य कार्यहरू गर्ने गराउने,
  - (छ) स्वास्थ्य संस्थाहरूको प्राथमिकता कमको सूचि तयार गर्ने,
  - (ज) नगर करार चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगीहरूको सेवा शर्त र सुविधा निर्धारण तथा संशोधन गर्ने,

- (भ) यस कार्यविधि अनुसार कुनै एक पक्षले करार सम्झौता भंग गरेमा वा अन्य कुनै कारणले स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध नभएमा बाँकी अबधिको लागि प्रचलित कानून बमोजिम चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगीको व्यवस्था गर्ने,
- (ज) स्वास्थ्य संस्थाको सिफारिशमा चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगीहरूको करार सम्झौता रद्द गर्नेछ ।
११. स्वास्थ्य संस्थाको भूमिका :- नगर करार चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगीको लागि छनौट भएका स्वास्थ्य संस्थाको भूमिका देहाय बमोजिम हुनेछ :-
- (क) छनौट भएका स्वास्थ्य संस्थाको करार सम्झौता गर्ने ,
- (ख) नगर करार चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगीको लागि थप अचारसहिता आवश्यक पर्ने भए सोको तयारी गरी स्वास्थ्य संस्था संचालन तथा व्यवस्थापन समितिबाट अनुमोदन गराई कार्यान्वयन गर्ने ,
- (ग) करार सम्झौता उल्लेख भए अनुसारको सुविधाहरू उपलब्ध गर्ने गराउने,
- (घ) यस कार्यविधि अनुसार कुनै एक पक्षले करार सम्झौता भंग गरेमा वा अन्य कुनै कारणले स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध नभएमा बाँकी अबधिको लागि प्रचलित कानून बमोजिम चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगीको व्यवस्था गर्ने,
- (ङ) नगर स्वास्थ्य समितिले दिएको निर्देशानुसार काम गर्ने ।

परिच्छेद- ५

विविध

१२. थप सुविधा उपलब्ध गराउन सक्ने :- यस कार्यविधि अनुसार नियुक्त भएका नगर करार चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र कार्यालय सहयोगीलाई स्वास्थ्य संस्थाले आफ्नै श्रोतबाट थप सुविधा उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।
१३. आन्तरिक कार्यविधि बनाउन सक्ने :- यस कार्यविधिमा उल्लेख नभएका विषयहरूको हकमा यस कार्यविधिको प्रतिकूल नहुने गरी पदपूर्ति तथा सिफारिश समितिले आन्तरिक कार्यविधि तयार गरी नगर स्वास्थ्य समितिबाट स्वीकृत गराई कार्यान्वयन गर्न सक्नेछ ।
१४. कार्यविधिको व्याख्या गर्न सक्ने :- कार्यविधिमा उल्लेख भएका व्यवस्थाहरूले काम कारवाहीमा अस्पष्टता सिर्जना गरेमा कार्यविधिको मर्म तथा प्रचलित कानूनको प्रतिकूल नहुने गरी आवश्यक व्याख्या गर्ने अधिकार लहान नगरपालिकामा हुनेछ ।
१५. बाभिएमा अमान्य हुने :- यो कार्यविधि प्रचलित कानूनसँग बाभिएमा बाभिएको हदसम्म प्रचलित कानून नै मान्य हुनेछ र यसमा उल्लेख नभएका विषयहरूको हकमा प्रचलित कानून अनुसार हुनेछ ।